

Київський університет імені Бориса Грінченка
(повне найменування вищого навчального закладу)

Факультет інформаційних технологій та управління

Кафедра фінансів та економіки

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН

(шифр і назва навчальної дисципліни)

для студентів

спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування
(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня другого (магістерського)
(назва освітнього рівня, ОКР)

освітньої програми 072.00.01. Фінанси і кредит
(шифр і назва освітньої програми)

спеціалізації Фінансове посередництво
(за наявності) (назва спеціалізації)

Київ – 2021

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти

Проголосовано 3325/21
Григорук
(підпис) (прізвище, ім'я, по-батькові)
2021

Розробник:

Краус Наталія Миколаївна, доктор економічних наук, професор кафедри фінансів та економіки факультету Інформаційних технологій та управління Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладачі:

(вказати всіх викладачів, які працюють за даною програмою)

Краус Наталія Миколаївна, доктор економічних наук, професор кафедри фінансів та економіки факультету Інформаційних технологій та управління Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри фінансів та економіки

Протокол від 13.01.2021 р. № 1

Завідувач кафедри (О.О. Сосновська)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми 072.00.01 Фінанси і кредит)

(назва освітньої програми)

___, ___, 20__ р.

Керівник освітньої програми (А.Ю. Рамський)

Робочу програму перевірено

___, ___, 20__ р.

Заступник декана (І.Ю. Мельник)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	денна
<i>Вид дисципліни</i>	Дисципліна циклу професійної та практичної підготовки.
<i>Мова викладання, навчання та оцінювання</i>	українська
<i>Загальний обсяг кредитів / годин</i>	4/120
<i>Курс</i>	5
<i>Семестр</i>	2
<i>Кількість змістових модулів з розподілом:</i>	4
<i>Обсяг кредитів</i>	4
<i>Обсяг годин, в тому числі:</i>	120
<i>Аудиторні</i>	32 (10л/22п)
<i>Модульний контроль</i>	8
<i>Семестровий контроль</i>	30
<i>Самостійна робота</i>	50
<i>Форма семестрового контролю</i>	іспит

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):
для денної форми навчання – 36% / 64%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою є: формування знань з прагматичних аспектів методики викладання фахових дисциплін; надання студентам системи теоретичних і прикладних знань щодо форми організації, технології навчальної, виховної, організаторської діяльності викладача у закладі вищої освіти; формування у студентів цілісної системи знань та компетенцій про методи і принципи викладання фінансово-економічних дисциплін. **Мета вивчення** «Методики викладання фахових дисциплін» – сформувати у магістрів та спеціалістів систему педагогічних знань і навичок з підготовки публічних виступів на актуальні фінансово-економічні теми, з викладання фахових дисциплін; створення умов для стимулювання у слухачів прагнення до знань.

Завдання: формування у студентів комплексу компетенцій, достатніх для роботи на посаді викладача економічних дисциплін та в області розуміння сутності професійно-педагогічної культури та професійної компетентності викладача в системі вищої освіти; отримання знань щодо форм та методів навчання у вищій школі; усвідомлення нової парадигми освіти та навчання; визначення проблем, з якими стикаються молоді викладачі під час навчання слухачів економічних та фінансових дисциплін, знаходження шляхів їх розв'язання; засвоєння «технологічного» процесу навчання, методів та форм вивчення спеціальних дисциплін; отримання знань щодо оцінювання навчальних досягнень студентів, контроль і самоконтроль навчальної роботи у закладах вищої освіти та знань щодо видів та прийомів активізації процесу навчання у вищій школі; формування наукового світогляду, оволодіння методикою та методами педагогічної майстерності; оволодіння знаннями щодо побудови лекцій і навичками публічних виступів, а також проведення різних видів занять із викладання фінансово-економічних дисциплін; засвоєння сучасних активних форм навчання для підвищення ефективності навчального процесу; набуття студентами практичних навичок й уміння проводити лекційне, семінарське, практичне заняття, оцінювати знання студентів, складати методичну документацію з фахової дисципліни.

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- принципи навчання у закладах вищої освіти та шляхи їх реалізації у навчально-виховному процесі;
- типологію і структуру сучасних видів аудиторних занять, традиційні та інноваційні форми навчання;
- прийоми активізації процесу навчання у закладі вищої освіти
- склад навчально-методичного комплексу з навчальної фахової дисципліни;
- методи оцінювання навчальних досягнень студентів, контролю та самоконтролю навчальної роботи у закладі вищої освіти;
- визначення спеціальних понять та термінів;

- загальні науково-теоретичні основи методики викладання навчальних фахових дисциплін у закладах вищої освіти;
- концептуальні засади організації навчально-виховного процесу на сучасному етапі впровадження кредитно-модульної системи навчання у закладі вищої освіти.

вміти:

- добирати систему ефективних методів, форм, засобів навчання для організації навчально-пізнавальної діяльності студентів;
- здійснювати комплексний методичний аналіз чинних підручників та навчальних посібників з фахових дисциплін;
- аналізувати, узагальнювати та впроваджувати у практичну діяльність викладача закладу вищої освіти перспективний педагогічний досвід з вивчення фахових дисциплін;
- застосовувати теоретичні знання з методики, психолого-педагогічних та фахових наук для практичної організації навчально-виховного процесу з навчальних дисциплін у закладі вищої освіти;
- забезпечувати єдність мети, змісту, методів та засобів навчання, його організаційних форм;
- планувати навчальну, методичну, наукову і виховну роботу викладача закладу вищої освіти;
- моделювати різні види навчальних занять, самостійну роботу студентів з навчальних дисциплін;
- підвищувати свій загальноосвітній і фаховий рівень, організовувати самоосвіту, творчо користуватись різними джерелами інформації.

володіти компетенціями такими як:

загальні компетентності:

ЗК-1. Етичні установки. Дотримання етичних принципів з погляду професійної чесності. Уміння діяти з соціальною відповідальністю та громадською свідомістю;

ЗК-2. Уміння приймати обґрунтовані рішення. Здатність шукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел. Уміння ідентифікувати, формулювати та розв'язувати задачі;

ЗК-4. Громадянська позиція. Розуміння закономірностей суспільно-політичного, культурного та економічного розвитку України у світовому співтоваристві, усвідомлення своєї професійної, соціальної, громадянської ролі у цих процесах; усвідомлення особистої відповідальності за колектив, до якого належиш, долю своєї країни;

ЗК-6. Популяризаційні навички. Здатність провести усну презентацію та написати зрозумілу статтю за результатами проведених досліджень, а також щодо сучасних концепцій у фінансах, банківській справі та страхуванні для загальної публіки (не фахівців).

фахові компетентності спеціальності:

ФК-1. Глибокі знання та розуміння. Здатність фахово застосовувати теоретичні знання у практичній підприємницькій діяльності, розробляти програму фінансового дослідження, коректно та релевантно використовувати дослідницькі методики, діагностувати

фінансовий стан та фінансові результати діяльності суб'єктів підприємництва, оцінювати та ефективно управляти інвестиційним портфелем фінансових посередників, розробляти персональні, індивідуальні і корпоративні програми страхового захисту та визначати їх фінансову складову;

ФК-4. Комунікаційні навички. Здатність до комунікації з колегами з даної області щодо наукових досягнень, як на загальному рівні, так і на рівні спеціалістів, здатність робити усні та письмові звіти, обговорювати наукові теми рідною та англійською мовами. Здатність розуміти шляхи практичного використання комунікаційних навичок, ефективно застосовуючи комунікаційні концепції;

ФК-5. Дослідницькі навички. Здатність формулювати (роблячи презентації, або представляючи звіти) нові гіпотези та наукові задачі в області фінансів, банківської справи та страхування, вибирати належні напрями і відповідні методи для їх розв'язку, беручи до уваги наявні ресурси;

ФК-8. Викладацькі навички. Здатність аналізувати шляхи, якими викладацькі навички використовуються на практиці, ефективно застосовуючи основні педагогічні концепції;

ФК-9. Наставницькі та лідерські навички. Здатність бути наставником молодших колег у вдосконаленні викладацької майстерності;

ФК-10. Здатність до аналізу та синтезу. Здатність аналізувати та формулювати висновки (діагноз) для різних типів складних управлінських задач на підприємствах, в установах та організаціях.

Програмні результати навчання.

Знання та розуміння. Знання та розуміння теоретико-методичних та практичних інструментів у дослідженні сучасних фінансово-економічних процесів та явищ.

Застосування знань та розуміння.

Уміння аналізувати стан фінансової сфери функціонування суб'єктів господарювання із застосуванням надбань сучасної світової та вітчизняної науки; уміння здійснювати операції аналізу, класифікації, узагальнення та порівняння теоретичних положень різних фінансово-економічних парадигм.

Здатність пояснити широкий діапазон фінансово-економічних процесів, які відбуваються на підприємстві та в країні, виявлення і розуміння змін, які відбуваються на фінансових ринках.

Вміння представити комплексну інформацію, викласти ідею стисло й зрозуміло, використовуючи різні види спілкування українською мовою; популярно пояснити суть економічної проблеми (задачі), ідею, спосіб розв'язання та результат; спроможність використовувати у професійній діяльності принаймні одну іноземну мову.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	Усього	у тому числі				
л.		пр.	м.к.	інд.	с.р.	
Модуль 1						
Змістовий модуль 1. Освіта і навчання на економічних спеціальностях в Україні у XXI столітті: науково-практичні аспекти						
Тема 1. Концепція економічної освіти в Україні та економічна культура суспільства	7	1	2	-	-	4
Тема 2. Психолого-педагогічні аспекти навчальної роботи в ході викладання фахових дисциплін	7	1	2	-	-	4
Разом за змістовим модулем 1	16	2	4	2	-	8
Змістовий модуль 2. Формування професійно-педагогічних та наукових компетентностей викладача фінансово-економічних дисциплін						
Тема 3. Наукові дослідження – шлях до розв'язання проблем методики викладання у ЗВО	10	1	4	-	-	5
Тема 4. Методика підготовки лекцій, практичних та семінарських занять з економіки та фінансів	14	2	2	-	-	10
Разом за змістовим модулем 2	26	3	6	2	-	15
Змістовий модуль 3. Використання активних форм навчання та застосування інноваційно-цифрових технологій в ході викладання фахових дисциплін						
Тема 5. Економічні ігри та новітня методика їх використання в навчальному процесі	12	2	2	-	-	8
Тема 6. Спільна науково-дослідна робота викладача та студента в коворкінг-центрі університетського інноваційного хабу	9	1	4	-	-	4
Разом за змістовим модулем 3	23	3	6	2	-	12
Змістовий модуль 4. Характерні організаційно-методичні особливості забезпечення навчального процесу						
Тема 7. Контроль і оцінювання результатів економічного навчання в ході підготовки фінансистів та економістів у ЗВО	8	1	2	-	-	5
Тема 8. Навчально-методичне забезпечення викладання фінансових дисциплін у вищій школі	15	1	4	-	-	10
Разом за змістовим модулем 4	25	2	6	2	-	15
Семестровий контроль	30				-	
Усього годин	120	10	22	8	-	50

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Освіта і навчання на економічних спеціальностях в Україні у XXI столітті: науково-практичні аспекти

Тема 1. Концепція економічної освіти в Україні та економічна культура суспільства.

Мета і задачі дисципліни «Методика викладання фахових дисциплін». Концепція освіти і навчання в Україні у новому тисячолітті. Освіта XXI сторіччя потребує осучаснення й модернізації всіх ланок.

Зміщення парадигм, як основа для розв'язування проблем, що не розв'язуються традиційними способами. Зміщення парадигми в освіті. Роль організатора навчання. Перспективи розвитку освітніх установ у освіті. Цифровий трикутник, що продукує нова модель освіти. Перехід від конкуренції до співпраці. Порівняння вимог до економічних кадрів. Використання компетентісного підходу як сучасної освітньої парадигми вищої школи. Професійна компетентність викладача. Стратегія (програма) розвитку університету імені Бориса Грінченка на 2018-2022 рр. Розробка концепції економічної освіти в Україні – це перша спроба системного підходу до викладання економіки.

Тема 2. Психолого-педагогічні аспекти навчальної роботи в ході викладання фахових дисциплін.

Бар'єр нерозуміння. Оптимістичний бар'єр. Бар'єр нестачі часу. Бар'єр втрати позиції. Бар'єр нешвидких досягнень. Бар'єр інерції. Бар'єр переконань. Формування професійного іміджу викладача. Стиль та методику викладання. Модель професійної діяльності. Викладач у системі вищої освіти. Формування професійно-педагогічної культури викладача на засадах дотримання норм професійної етики. Студент як об'єкт педагогічної діяльності. Студент як особистість. Студент як суб'єкт педагогічного процесу. Психологічні аспекти активізації фахового економічного навчання в закладах вищої освіти. Сучасні підходи до навчання. Аналіз пріоритетних цінностей. Традиційні і нетрадиційні слухачі. Основні організаційні форми. Пізнавальні і навчальні спілі. Відмінності у стилі опрацювання інформації студентами. Інтенсивність. Послідовність. Схвалення.

Змістовий модуль 2. Формування професійно-педагогічних та наукових компетентностей викладача фінансово-економічних дисциплін

Тема 3. Наукові дослідження – шлях до розв'язання проблем методики викладання у ЗВО.

Науково–дослідницька діяльність студентів. Наукове дослідження. Предмет дослідження. Навчання студентів елементам дослідницької діяльності. Об'єкт наукового дослідження. Науково-дослідний процес. Схема науково-дослідного процесу. Організаційна стадія науково-дослідного процесу. Дослідна стадія науково-дослідного процесу. Завершальна стадія науково-дослідного процесу. Комплекс науково-дослідницької діяльності. Система науково-дослідної роботи студентів. Ефективність наукових досліджень. Вибір теми та реалізація дослідження. Соціально-економічна ефективність. Економічна ефективність. Гіпотеза. Очікувана економія.

Тема 4. Методика підготовки лекцій, практичних та семінарських занять з економіки та фінансів.

Лекція: методика підготовки та хід її викладу на занятті. Стиль лекції. Опис предмета і об'єкта моделювання. Ігрове проектування.

Практичних та семінарських занять з економіки та фінансів. Методичні основи підготовки та проведення лекційних занять з урахуванням виду лекцій. Методика підготовки та проведення семінарських занять. Теоретичні і практичні ситуаційні задачі (кейси). Опис мети і задач ділової гри. Методика організації та проведення практичних занять. Консультування як форма роботи зі студентами. «Мозковий штурм». Організація самостійної роботи студентів. Форми, методи й засоби організації самостійної навчальної діяльності студентів. Теоретичні ситуаційні задачі. Практичні ситуаційні задачі. Методика проведення гри. Прості ситуаційні задачі. Проблемні ситуаційні задачі. Методичне забезпечення ситуаційних задач. Комплексні контрольні завдання. Ділові ігри.

Змістовий модуль 3.

Тема 5. Економічні ігри та новітня методика їх використання в навчальному процесі.

Навчання як система. Гра як метод і проблема сучасної психології навчання. Використання традиційних та інноваційних освітніх технологій в процесі викладання фахових дисциплін. Етап робочого стану команди. Етапи розробки ігор. Застосування сучасних технічних засобів у процесі навчання. Результативність та ефективність економічної гри для студента. Застосування смарт-технологій в процесі навчання. Репродуктивний. Адаптація гри. Активізація процесу навчання засобами організації ділових ігор. Метод конкретних ситуацій. Дистанційне навчання як самостійний елемент сучасної підготовки студентів. Активні форми навчання в контексті нової парадигми освіти. Організація навчально-пізнавальної діяльності студентів з використанням нових інформаційних технологій. Команда.

Тема 6. Спільна науково-дослідна робота викладача та студента в коворкінг-центрі університетського інноваційного хабу.

Культура спілкування. Освітні інноваційні хаби: теоретичний контент та позитивні очікування їх функціонування. Зміст робочої програми інноваційного проекту “Створення освітнього інноваційного хабу”. Фінансові інструменти підтримки освітнього інноваційного хабу. Маркетингова і PR-діяльність в інфраструктурі освітнього інноваційного хабу. Формування комплексної системи підтримки науково-освітніх, технологічних робіт інноваційного хабу в ЗВО. Очікуванні впливи в результаті успішної роботи освітніх інноваційних хабів. Наукова публікація: поняття, функції, основні види. Наукова публікація. Науковий журнал. Наукова монографія, наукова стаття, тези. Методика підготовки та оформлення публікацій. Формулювання задуму. Цілісний виклад. Вибірковий виклад. Літературна правка. Форми звітності при науковому дослідженні. Наукові результати.

Змістовий модуль 4. Характерні організаційно-методичні особливості забезпечення навчального процесу

Тема 7. Контроль і оцінювання результатів економічного навчання в ході підготовки фінансистів та економістів у ЗВО.

Взаємозв'язок змісту та методів навчання з об'єктами та формами контролю. Поняття про сутність контролю та самоконтролю знань студентів, його компоненти. Система контролю. Кредитно-модульна система організації навчального процесу. Педагогічні вимоги до контролю. Функції контролю. Методи контролю. Педагогічні вимоги до оцінювання навчальних досягнень студентів. Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів. Умови ефективного контролю. Методи і форми контролю знань студентів. Система вмінь самоорганізації й самоконтролю студентів. Процес оцінювання як спосіб контролю за навчальною діяльністю студента. Непродуктивна і продуктивна вимогливість.

Тема 8. Навчально-методичне забезпечення викладання фінансових дисциплін у вищій школі.

Стандарти вищої освіти України. Курс лекцій, опорний конспект. Навчально-методичний комплекс з навчальної дисципліни. Змістовий модуль. Навчальний графік, навчальний план, навчальна програма дисципліни: типова, робоча. Тематика індивідуальних творчих завдань. Комп'ютеризація, гуманітаризація, спеціалізація. Структура навчальної дисципліни. Підручник, навчальний посібник. Організація аудиторної роботи зі студентами. Організація праці викладача. Питання для самопідготовки і самоконтролю. Критерії оцінки знань, білети до іспиту. Роль кафедри в управлінні навчальним процесом. Результати навчання за дисципліною. Організація роботи кураторів груп у закладі вищої освіти. Наочна презентація. Орієнтовні запитання до екзамену.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів.

№ з/п	Вид діяльності студента	Макс. кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
			Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид
1	Відвідування лекцій	1	1	1	1,5	1,5	1,5	1,5	1	1
2	Відвідування практичних занять	1	2	2	3	3	3	3	3	3
3	Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10	2	10	2	10
4	Робота на семінарських (практичних) заняттях	10	2	20	3	30	3	30	3	30
5	Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
	Разом	-	-	58	-	69,5	-	69,5	-	69

Максимальна кількість балів:	266
Розрахунок коефіцієнта:	266/60=4,43
Іспит	40
Загалом	100

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
Змістовий модуль 1. Освіта і навчання на економічних спеціальностях в Україні у XXI столітті: науково-практичні аспекти			
1.	Тема 1. Концепція економічної освіти в Україні та економічна культура суспільства	4	5
2.	Тема 2. Психолого-педагогічні аспекти навчальної роботи в ході викладання фахових дисциплін	4	5
Змістовий модуль 2. Формування професійно-педагогічних та наукових компетентностей викладача фінансово-економічних дисциплін			
3.	Тема 3. Наукові дослідження – шлях до розв'язання проблем методики викладання у ЗВО	5	5
4.	Тема 4. Методика підготовки лекцій, практичних та семінарських занять з економіки та фінансів	10	5
Змістовий модуль 3. Використання активних форм навчання та застосування інноваційно-цифрових технологій в ході викладання фахових дисциплін			
5.	Тема 5. Економічні ігри та новітня методика їх використання в навчальному процесі	8	5
6.	Тема 6. Спільна науково-дослідна робота викладача та студента в коворкінг-центрі університетського інноваційного хабу	4	5
Змістовий модуль 4. Характерні організаційно-методичні особливості забезпечення навчального процесу			
7.	Тема 7. Контроль і оцінювання результатів економічного навчання в ході підготовки фінансистів та економістів у ЗВО	5	5
8.	Тема 8. Навчально-методичне забезпечення викладання фінансових дисциплін у вищій школі	10	5
	Разом	50	40

Завдання 1. Спробуйте схематично відобразити методику викладання фахових дисциплін як підсистему в системі процесу навчання.

Завдання 2. Дайте пояснення: що таке економічна культура, економічне мислення й економічна поведінка. Який між ними зв'язок? Приклади.

Завдання 3. У чому полягають особливості впливу національної економічної культури на фахову економічну освіту?

Завдання 4. У чому різниця між поняттями «педагогічна система», «дидактична система», «методична система» (на рівні конкретної дисципліни)?

Завдання 5. Чи можна вважати гумористичний асоціативний малюнок у тексті підручника формою психологічного розвантаження

студента? Представте свій гумористичний асоціативний малюнок з будь якої дисципліни на власний вибір.

Завдання 6. Які психотехнічні оздоровчі ігри Ви знаєте? Приведіть приклад.

Завдання 7. Написати тези доповідей з метою участі у Міжнародній науково-практичній конференції за проблемою своєї магістерської роботи.

Завдання 8. Підготувати лекцію (дисципліна на вибір студента)

Завдання 9. Підготувати семінарське занятті (дисципліна на вибір студента)

Завдання 10. Підготувати практичне занятті (дисципліна на вибір студента)

Завдання 11. Розробити економічну гру та презентувати її блок-схему, методику проведення, критерії оцінювання учасників гри.

Завдання 12. Розробити анкету оцінювання гри студентами.

Завдання 13. Проведіть тренінг з конфліктології в педагогіці.

Завдання 14. Підготувати до друку тези доповіді на конференції за проблемою магістерської роботи.

Завдання 15. Підготувати до друку статтю у фаховому видання на будь яку актуальну тему для Вас.

Завдання 16. Написати рецензію на статтю або відгук наукового керівника на магістерську роботу (на вибір студента).

Завдання 17. Спробуйте розробити 10 тестів до будь якої теми з визначеної дисципліни для Вас викладачем.

Завдання 18. Підготуйте навчальні завдання з дисципліни (дисципліна та тема на вибір студента).

Завдання 19. Розробити робочу навчальну програму дисципліни (на вибір студента)

Завдання 20. Розробіть логічну конспект-схему по будь якій темі з дисципліни, яку Вам визначив викладач для практикування викладацької діяльності.

Критерії: запропоновані завдання в рамках кожної теми виконати в письмовій формі обсягом 2–3 сторінки та презентації на 10 слайдів.

Робота оцінюється в 5 балів.

5 балів – відмінний рівень виконання з можливими незначними недоліками по всіх трьох завданнях

4 бали – в цілому добрий рівень виконання з незначною кількістю помилок по всіх трьох видах завдання

3 бали – посередній рівень знань виконання із значною кількістю недоліків по всіх трьох завданнях

2 бали – мінімально можливий допустимий рівень виконання, а саме коли 2 завдання з 3 представлених зроблені в достатній мірі

1 бал – допустимо низький рівень виконання завдань, а саме виконано лише посередньо та не в повній мірі 1 завдання з трьох запропонованих.

0 балів – завдання не виконані.

Термін виконання: Крайній термін виконання завдань за 2 дні до екзамену.

Форма подання виконаної роботи: Документ у форматі doc, docx, pdf*

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульні контрольні роботи №1, №2, №3, №4 проводяться дистанційно (онлайн в середовищі Moodle).

Максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу - 25.

В модульній контрольній роботі передбачено виконання 25 тестових завдань. За кожне правильно виконане завдання, в системі МУДЛ, проставляється 1 бал. Максимально можна набрати 25 балів за 100% надані правильні відповіді. Час, що відводиться на проходження модульної контрольної 25 хвилин.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
25	В повному обсязі володіє матеріалом, глибоко знає зміст теоретичних питань з дисципліни, використовує різноманітні джерела інформації для пошуку вирішення проблемних питань
24-20	Досить повно володіє матеріалом, знає зміст більшості теоретичних питань з дисципліни, використовує обов'язкову літературу для пошуку вирішення проблемних питань, допускає незначні помилки при вирішенні тестових завдань
19-15	Загалом володіє навчальним матеріалом, володіє знаннями з деяких теоретичних питань з дисципліни, не використовує обов'язкову літературу для пошуку вирішення проблемних питань, допускає окремі суттєві неточності та помилки
14-10	Володіє навчальним матеріалом не в повному обсязі, викладає його фрагментарно без обґрунтування, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускає суттєві неточності
9-5	Частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань з дисципліни, допускає суттєві помилки
4-0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Форма проведення – тестова онлайн в ЕНК

Тривалість проведення іспиту – 1 год. 20 хв.

Максимальна кількість балів – 40 балів

Критерії оцінювання – 1 бал за кожне тестове питання

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

1. Мета і задачі дисципліни «Методика викладання фахових дисциплін».
2. Концепція освіти і навчання в Україні у новому тисячолітті.
3. Освітні інноваційні хаби: теоретичний контент та позитивні очікування їх функціонування.

4. Зміщення парадигм, як основа для розв'язування проблем, що не розв'язуються традиційними способами. Зміщення парадигми в освіті.
5. Роль організатора навчання.
6. Наукова публікація: поняття, функції, основні види.
7. Результативність та ефективність економічної гри для студента.
8. Наукова монографія, наукова стаття, тези.
9. Перспективи розвитку освітніх установ у освіті.
10. Навчально-методичний комплекс дисципліни: завдання, структура.
11. Робоча навчальна програма дисципліни «Фінанси, гроші та кредит».
12. Навчальний посібник, курс лекцій, опорний конспект з дисципліни, наочна презентація.
13. Психолого-педагогічні аспекти навчальної роботи в ході викладання фахових дисциплін.
14. Процес наукового дослідження, його характеристика та етапи проведення.
15. Загальні педагогічні особливості методики викладання фахових фінансово-економічних дисциплін.
16. Активні форми навчання в контексті нової парадигми освіти
17. Економічна гра: зміст, характеристика та механізм застосування і правила використання.
18. Наукові дослідження – шлях до розв'язання проблем методики викладання у ЗВО
19. Концепція освіти і навчання у XXI ст.
20. Зміщення парадигм, як основа для розв'язання проблем, що не розв'язуються традиційними способами.
21. Сутність і гуманітаризація освіти.
22. Роль учителя в навчальному і виховному процесі.
23. Перспективи розвитку освітніх установ у світі.
24. Чому слід враховувати характер і вік аудиторії?
25. Предмет і сутність наукових досліджень.
26. Психологічні аспекти активізації фахового економічного навчання в закладах вищої освіти.
27. Відмінності у стилі опрацювання інформації студентами.
28. За якими показниками слід оцінювати лекційне заняття?
29. Показники оцінки якості практичного заняття.
30. Що являє собою типова і робоча програма дисципліни?
31. Структура навчально-тематичного плану дисципліни.
32. Види наочної презентації лекційного матеріалу.
33. Курс лекцій і опорний конспект лекцій: принципи їх підготовки.
34. Критерії оцінки знань студентів.
35. Практичних та семінарських занять з економіки та фінансів
36. Науково – дослідницька діяльність студентів
37. Процес оцінювання як спосіб контролю за навчальною діяльністю студента
38. Порівняння традиційних і нетрадиційних слухачів.
39. Психологія навчання студентів стаціонару.
40. Основні організаційні форми роботи із слухачами.

41. Особливості психології навчання дорослих. Форми навчання.
42. Як можна прискорити процес навчання дорослих слухачів?
43. Найважливіші навчальні принципи, що підвищують ефективність навчання.
44. Вимоги до лекційних занять у ЗВО.
45. Форми активного навчання у ЗВО.
46. Застосування навчальних і рольових ігор для потреб викладання фінансів.
47. Використання методу «мозкового штурму» для творчого розв'язання проблем.
48. Використання ситуаційних вправ.
49. Ділові ігри: доцільність, суть, відмінність від рольових ігор.
50. Комплексні контрольні завдання: суть, доцільність застосування.
51. Форми контролю знань.
52. Як розвинути сміливість і впевненість у собі під час публічних виступів?
53. Як готуватися до виступу?
54. Методика підготовки та оформлення публікацій.
55. Контроль результатів навчання студентів в ході їх підготовки у ЗВО.
56. Вибір теми та реалізація дослідження.
57. Форми звітності при науковому дослідженні.
58. Методика підготовки лекцій, практичних та семінарських занять з економіки та фінансів.
59. Лекція: методика підготовки та хід її викладу на занятті.
60. Як покращити пам'ять?
61. Головні передумови і секрети хорошого публічного виступу.
62. Початок і кінець лекції: яким він має бути ?
63. Як зацікавити слухачів уважно слухати лекцію?
64. Як утримати увагу слухачів протягом лекції?
65. Склад навчально-методичного забезпечення дисципліни у ЗВО.
66. Ефективність наукових досліджень.
67. Основні види ефективності наукових досліджень.

6.6. Шкала відповідності оцінок.

90 – 100	A
82-89	B
75-81	C
69-74	D
60-68	E
35-59	FX
1-34	F

7. Навчально-методична карта дисципліни

Разом: 120 год., із них: лекції – 10 год., практичні заняття – 22 год., модульний контроль – 8 год., самостійна робота – 50 год., семестровий контроль – 30 год.

Модулі (назви, бали)	1. Змістовий модуль 1 (58 балів)		2. Змістовий модуль 2. (69,5 балів)		3. Змістовий модуль 3. (69,5 балів)		4. Змістовий модуль 4. (69 балів)	
Теми	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Лекції (теми, бали)	Тема 1. Концепція економічної освіти в Україні та економічна культура суспільства (0,5 балів)	Тема 2. Психолого-педагогічні аспекти навчальної роботи в ході викладання фахових дисциплін (0,5 балів)	Тема 3. Наукові дослідження – шлях до розв'язання проблем методики викладання у ЗВО (0,5 балів)	Тема 4. Методика підготовки лекцій, практичних та семінарських занять з економіки та фінансів (1бал)	Тема 5. Економічні ігри та новітня методика їх використання в навчальному процесі (1бал)	Тема 6. Спільна науково-дослідна робота викладача та студента в коворкінг-центрі університетського інноваційного хабу (0,5 балів)	Тема 7. Контроль і оцінювання результатів економічного навчання в ході підготовки фінансистів та економістів у ЗВО (0,5 балів)	Тема 8. Навчально-методичне забезпечення викладання фінансових дисциплін у вищій школі (0,5 балів)
Практичні заняття (теми, бали)	Тема 1. Концепція економічної освіти в Україні та економічна культура суспільства (6 балів)	Тема 2. Психолого-педагогічні аспекти навчальної роботи в ході викладання фахових дисциплін (6 балів)	Тема 3. Наукові дослідження – шлях до розв'язання проблем методики викладання у ЗВО (12 бали)	Тема 4. Методика підготовки лекцій, практичних та семінарських занять з економіки та фінансів (6 балів)	Тема 5. Економічні ігри та новітня методика їх використання в навчальному процесі (6 балів)	Тема 6. Спільна науково-дослідна робота викладача та студента в коворкінг-центрі університетського інноваційного хабу (12 бали)	Тема 7. Контроль і оцінювання результатів економічного навчання в ході підготовки фінансистів та економістів у ЗВО (6 балів)	Тема 8. Навчально-методичне забезпечення викладання фінансових дисциплін у вищій школі (12 бали)
Самостійна робота 8*5=40 балів								
Поточний контроль: Модульна контрольна робота 1,2,3,4*25=100 балів								
Сума за семестр 266, коефіцієнт переведення у 60-бальну шкалу 4,33								
Іспит - 40 балів								
Загалом 100								

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова)

1. Краус Н.М. Методика викладання фахових дисциплін / Краус Н.М., Нікіфороф П.О., Краус К.М., Осецький В.Л. // Навчальний посібник, Київ : Аграр Медіа Груп, 2020. – 205 с.
2. Іщенко Л. В. Методика викладання фахових дисциплін у ВНЗ: навчальний посібник / Л. В. Іщенко. – Умань: Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2016. – 99 с.
3. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. [2-е видання, доповнене] – К.: «Академвидав», 2014. – 456 с.
4. Професійно-педагогічна компетентність викладача вищого навчального закладу: навчальний посібник / за ред. І.Л. Холковської. – Вінниця: ТОВ «Нілан ЛТД», 2017. – 144 с.
5. Краус Н.М. Методологія та організація наукових досліджень: навчально-методичний посібник. – Полтава: Оріяна, 2012. – 183 с.
6. Худолій Л.М. Методика викладання фінансових дисциплін: Навч. посіб. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2005. – 77 с.
7. Аксьонова О. В. Методика викладання економіки: Навч. посібник — К.: КНЕУ, 1998. – 280 с.
8. Дзюба П.А. Посібник до вивчення дисципліни «Методика викладання фахових дисциплін в вищій школі» [Текст]: посіб. / П.А. Дзюба, Т.А. Зайцева, – Д.: Ліра, -2015. – 24с.

Додаткова

9. Карапузова Н. Д. Основи педагогічної ергономіки: Навч. посіб. / Н. Д. Карапузова, Є. А. Зімниця, В. М. Помогайбо. – К. : «Академвидав», 2012. – 192с.
10. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник / О. В. Малихін, І. Г. Павленко, О. О. Лаврентьєва, Г. І. Матукова. – Київ: КНТ, 2014. – 262 с.
11. Інноваційне підприємництво: креативність, комерціалізація, екосистема : Навч. посіб. для вищих навч. закладів / Авт. кол. : Ю. М. Бажал, І. В. Бакушевич, У. Венесаар та ін. / за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Ю. М. Бажала. – К. : ПУЛЬСАРИ, 2015. – 280 с.
12. Vaark E., Naubahar Sh. From Trade Hub to Innovation Hub: The Role of Hong Kong's Innovation System in Linking China to Global Markets / E. Vaark, Sh. Naubahar // Innovation: Management, Policy & Practice, V. 8, № 1–2, April 2006. – P. 193–209.
13. Краус Н. М. Становлення інноваційної економіки в умовах інституціональних змін : монографія / Краус Н. М. – Київ : Центр учбової л-ри, 2015. – 596 с.
14. Краус Н. М. Інституціональна проєкція інноваційного хабу в рамках побудови конкурентоспроможної національної економіки / Н. М. Краус // Теоретичні та прикладні питання економіки. – 2015. – № 1 (30). – С. 259–270.
15. Цифрова адженда України – 2020 (“Цифровий порядок денний” – 2020). [Електронний ресурс] / НІТЕСН office. – грудень 2016. – 90 с. – Режим доступу: <https://ucsi.org.ua/uploads/files/58e78ee3c3922.pdf>. – Назва з екрана. – Дата перегляду: 22.11.2017.
16. Краус К. М., Краус Н. М., Болдирева Л. М. Цифрові компетенції в сфері вищої освіти: задум, реалізація, результат. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2019. № 1 (106). С. 132–138.
17. Краус К. М., Краус Н. М., Манжура О. В. Професії майбутнього у віртуальній реальності інноваційно-цифрового простору. *БІЗНЕС ІНФОРМ*. 2019. № 1. С. 132–138.
18. Краус К. М., Краус Н. М., Голобородько О. П. Діагностика впливу R&D сектора вищої освіти на інновації підприємств в Україні. *Ефективна економіка*. 2019. № 1. – URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=6817> (дата звернення: 03.02.2019). DOI: 10.32702/2307-2105-2019.1.2.
19. Краус К. М., Краус Н. М., Криворучко О. С. Інноваційні досягнення української науки та освіти в координатах європейського науково-освітнього простору / К. М. Краус, Н. М. Краус, О. С. Криворучко // Шляхи відродження науки України : матеріали XXII всеукр. конф. молодих істориків науки, техніки і освіти та спеціалістів, 14 квіт. 2017 р. – Київ, 2017. – С. 90–94.

9. Додаткові ресурси

20. Інноваційна діяльність та венчурний капітал в системній модернізації національної економіки [Текст] : монографія / Н. М. Краус, О. М. Шевченко; Полтав. нац. техн. ун-т ім. Юрія Кондратюка. - Полтава : Дивовістіт, 2013. - 183 с. : рис., табл.

21. Краус Н. Цифровізація в умовах інституційної трансформації економіки: базові складові та інструменти цифрових технологій / Н. Краус, К. Краус // Науковий економічний журнал. Інтелект ХХІ століття. 2018. – № 1. – С. 211–214.

22. Краус Н. М. Blockchain як комунікаційно-інформаційна фінансова новітня технологія цифровізації економіки / Н. М. Краус, К. М. Краус // Цифрова економіка: зб. мат. Національної наук.-метод. конф., 4–5 жовтня 2018 р., м. Київ. – К.: КНЕУ, 2018. – С. 226–230.

23. Краус Н. М. Blockchain-технологія як драйвер соціально-економічного росту України в умовах нового прагматизму / Н. М. Краус, К. М. Краус // Наукова спадщина Йозефа Алоїза Шумпетера і сучасність: погляд із минулого в майбутнє / Матеріали IV Міжнародної Шумпетерівської конференції (03–04 жовтня 2018 р.). – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2018. – С. 182–186.

24. Леоненко П. М. Фінансове забезпечення інноваційної діяльності в Україні за технологічними укладами / П. М. Леоненко, Н. М. Краус // Фінанси України. – 2016. – № 4 (60). – С. 50–64.

25. Голобородько О. П. Цифрова економіка : тренди та перспективи авангардного характеру розвитку [Електронний ресурс] / О. П. Голобородько, Н. М. Краус, К. М. Краус // Ефективна економіка. – 2018. – № 1. – Режим доступу: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/1_2018/8.pdf. – Назва з екрана. – Дата перегляду: 11.05.2018.

26. Краус К. М. Колаборація в науково-освітньому просторі між Україною і Європейським Союзом в контексті глобальних викликів / К. М. Краус // Modern Transformation of Economics and Management in the Era of Globalization : International Scientific-Practical Conference, 29 January 2016. – Klaipeda: Baltija Publishing. – Vol. 4. – 2016. — P. 340–343.

ЕНК «Методика викладання фахових дисциплін»: <https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=15180>

Нормативно-правові акти:

27. Закон України Про вищу освіту: // Голос України. – 2014. – 6 серпня. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-vii>

28. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки. – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/images/files/news/12/05/4455.pdf>

29. Указ Президента України № 344/2013 "Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року". – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/documents/15828.html>

30. <http://www.oecd.org> – офіційний сайт організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), надає інформацію щодо індикаторів розвитку країн ОЕСР.

31. <http://www.rada.gov.ua> – офіційний сайт Верховної Ради України.

32. <http://www.ufs.com.ua> – український фінансовий сервер.

33. <http://www.investfunds.com.ua> – інформаційний фінансовий сервер.